

Venice Office
Regional Bureau for Science
and Culture in Europe

REPUBLIC OF BULGARIA
MINISTRY OF CULTURE

SOFIA
INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL

Municipality of
Sofia

ФОРУМ НА ЮНЕСКО

Визия за Балканите:

Творчески поглед към
бъдещето на Югоизточна
Европа

17 Март 2012 – София, Централен военен клуб

Среща, организирана в рамките на инициативата

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

CULTURE

A BRIDGE TO DEVELOPMENT

SOFIA
MEETINGS

К о н т е к с т

Новата глобална инициатива "Културата: мост към развитие" беше официално представена от Генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова на деветата среща на държавните глави на страните от Югоизточна Европа във Виминациум, Сърбия, на 2 септември 2011 г. Тя беше одобрена за включване в двугодишната Програма и бюджет за 2012-2013 на ЮНЕСКО на 36-та сесия на Генералната Асамблея (октомври – ноември 2011).

Целта на тази рамкова инициатива е да представя новаторски и творчески подходи, които да превърнат културата в мост към непрекъснато социално и икономическо развитие. Стремешт ѝ е в рамките на гражданското общество да подпомогне връзките между артисти, интелектуалци, преподаватели и създатели, с цел обмяна на нови идеи и визии; да подкрепи регионалното мислене и иновативните мрежи и платформи, които свързват региона – чрез общи фестивали, обмен на артефакти между музеите на различни страни, пътуващи изложби и др.; да подсили техните пазари и достъпа до международните форуми.

През април 2011 Европейската комисия публикува Зелена книга „Разгръщане на потенциала на културните и творческите индустрии“. Тя показва, че културните индустрии, които включват книгоиздаване, музика, кино, занаяти и дизайн, продължават бързото си и стабилно развитие и играят определяща роля в бъдещето на културата. Тяхното международно измерение им отрежда определяща роля за бъдещето от гледна точка на свободата на изразяване, културното многообразие и икономическото развитие. Всъщност, творческите и културните индустрии са едни от най-динамичните сектори в Европа, чийто дял е около 2.6 % от брутния вътрешен продукт на Европейския съюз, с нарастващ потенциал и предоставящ високо качество на работа за около 5 милиона души в рамките на двадесет и седемте страни на Съюза.

Вземайки предвид тази информация и в рамките на дейностите на ЮНЕСКО, свързани с Конвенцията от 2005 г. за Запазване и насърчаване на многообразието на културното изразяване, този Форум има за цел да продължи дебата за ролята на културата и творчеството (тук се включват изкуствата, както и културните индустрии) за насърчаване на непрекъснатото развитие. Той е продължение на първия регионален

форум “Писане, издаване, превеждане: изграждане на културното многообразие в Югоизточна Европа”, организиран от офиса на ЮНЕСКО във Венеция, който се състои от 31 март до 2 април 2011 в Словения, в рамките на честването “Любляна – световна столица на книгата”

Форумът се организира съвместно с Международния филмов фестивал София Филм Фест (9-18-29 март 2012), в рамките на София Мийтингс (15-18 март 2012). София Мийтингс е проява на фестивала, подкрепена от програма MEDIA на Европейския съюз. Целта ѝ е да се представят нови проекти на млади европейски кинотворци и нови филми от България и Балканския регион и да се създадат професионални връзки с други международни фестивали, световни агенции, филмови къщи, дистрибутори. София Мийтингс служи за платформа за дискусии и обмен за продуценти, режисьори, дистрибутори, представители на финансиращи организации и филмови фестивали.

Ц е л и

Този Форум се стреми да очертае портрет на Югоизточна Европа през обектива на креативността и да привлече гражданското общество, в това число и творците, в диалог, чрез който да научим повече за новите развития и за предизвикателствата, които те очакват от бъдещето. Дебатът може да допринесе за въвеждането на политики и стратегии, насърчаващи постоянното обществено и икономическо развитие.

Форумът ще събере заедно, под формата на международна публична обмяна на мнения (лекции, тематични кръгли маси, дискусии с публиката), артисти и творци, които дават своя принос за преустройството на съвременния културен и творчески пейзаж на Югоизточна Европа и за бързата промяна на образа и възприемането на този регион от гледна точка на творчеството, иновациите и модерността.

Участниците, заедно с публиката, ще обсъдят теми, като: социалната, политическа и икономическа среда за творческите дейности; развитие на благоприятни политики и инструменти, насърчаващи творчеството, иновациите и културното

предприемачество; предизвикателства пред мобилността и възможностите за финансирането ѝ, предизвикателства пред Европейското сътрудничество.

Млади хора, студенти, университетски преподаватели, представители на училища по изкуствата и медии, професионалисти в областта на културата и мениджъри, артисти и творци, уредници на музеи и библиотеки, професионалисти от културните индустрии са поканени да присъстват и да участват в тези дискусии.

По време на Форума ще бъде показана изложба от видео творби от Югоизточна Европа.

О ч а к в а н и р е з у л т а т и

Очаква се този форум да събере заедно знакови представители на съвременните артистични практики от Югоизточна Европа и да ги въвлече в диалог за бъдещето на политиките, подкрепящи творчеството.

По време на дебатите ще се обсъдят препоръки за подобряване на финансовите механизми за насъчаване на културните индустрии от Югоизточна Европа. Те ще бъдат обобщени и предадени на вниманието на следващата Конференция за културното наследство на министрите на културата от Югоизточна Европа, която ще се състои в София през септември 2012 с подкрепата на ЮНЕСКО.

М е ж д у н а р о д н и я т ф и л м о в ф е с т и в а л в С о ф и я и С о ф и я М и й т и н г с

Международният филмов фестивал София Филм Фест е водещото киносъбитие в България. Началото му е поставено през 1997 и годишно той привлича повече от 70 000 зрители. Целта на фестивала е да представи важни и новаторски творби на съвременното световно кино на местната публика, от една страна, и българското и регионалното кино - на международната аудитория, както и да насърчи сътрудничеството между местните и чуждестранните кинематографисти. Фестивалът има Международни конкурси за първи и втори игрален и документален филм, както и

Конкурс за Балкански игрален филм и за български късометражен филм. СФФ е включен в календара на ФИПРЕССИ. През 2010 Фестивалът беше акредитиран от FIAPF като специализиран конкурсен фестивал за игрални филми и стана единственият български кинофестивал, признат от FIAPF. Над 30 световно известни кинотворци са получили наградата на София на Столичната община за принос към киното. Сред тях са Вим Вендерс, Клаудия Кардинале, Алън Паркър, Тео Ангелопулос, Жан-Клод Кариер, Рангел Вълчанов, Фолкер Шльондорф, Питър Гринауей, Отар Йоселиани, Иржи Менцел, Никита Михалков, Майкъл Пейлин, Джулиано Монталдо, Ян Троел.

София Мийтингс е проява, организирана в рамките на София Филм Фест. Тя е ориентирана към професионална аудитория и включва: Feature Films Pitching (представяне на първи, втори или трети проект за игрален филм на режисьор/ продуцент, в търсене на финансиране и партньорство) и Balkan Screenings (прожекции на най-новите български и регионални филми). По време на София Мийтингс се организират различни образователни инициативи, работни срещи, кръгли маси по най-интересните теми за местни и чуждестранни професионалисти и студенти.

Панелни дискусии

Сесия 1: Да поставим страната си на международната филмова карта: споделяне на опита на Югоизточна Европа

Тази сесия има за цел да предложи платформа за дискусия за кинодейци и професионалисти от Югоизточна Европа, които са свидетели на основните промени в политиката и механизмите, свързани с финансирането, продуцирането и разпространението. Въпреки че се появяват нови възможности, особено в резултат на техническия прогрес и неговото влияние върху понижаването на производствената цена и подобрения достъп до кинопродукцията, местните филми все още не намират задоволително място по екраните на региона и извън него. Затова е подходящо да се подпомагат динамични филмови фестивали, да се развиват новаторски бизнес модели, да се намират нови алтернативни начини за разпространение, да се прокара път за филмите, създадени в този регион и да се насърчават копродукциите. Очертавайки опита на развитието на киното в Югоизточна Европа, тази дискусия

събира заедно младото поколение филмови професионалисти, които да разискват и споделят гледните си точки за производството на филми, за новаторски филмови фестивали, ключови за индустрията промоционални прояви (София Мийтингс, CineLink Сараево, Romanian Days, Meetings on the Bridge и др.) и различни схеми за подпомагане (Sarajevo Talent Campus, Операция Кино и др.), които спомагат да се утвърди и представи филмовата индустрия в Югоизточна Европа. Тази сесия ще ни позволи да се запитаме: до каква степен можем да говорим за Балканско/кино от Югоизточна Европа? И какво харесваме най-много от киното на този регион днес?

Сесия 2 • Новите градски пространства и творческият подход към тях: поощряване на „творческите“ градове за развитието на Югоизточна Европа

Градовете играят съществена роля в използването на креативността за икономическо и социално развитие. Създателите на политики и правителствените агенции все повече вземат под внимание творчеството, когато планират икономическата си политика и ролята, която културата може да играе в обновяването на градовете (например Европейска столица на културата, „клъстър“ за индустриална култура и др.). От една страна, творчеството допринася за социалната структура на града, културното разнообразие и чувството за общност, като помага за определянето на обща идентичност, базирана на ценностите на включването. От друга, творчеството е жизненоважен елемент за насърчаване на развитието, създаване на работа и генериране на доходи, които имат силно влияние върху повишаването на качеството на живот. Затова градовете с процъфтяваща култура и творчески дейности се смятат за ключ към постигане на „бърз, устойчив и приобщаващ растеж“, за който се призовава в стратегията “Европа 2020”. Като надгражда над новите Препоръки на ЮНЕСКО за историческите градски пространства, приети от Генералната Конференция на последната ѝ сесия (октомври – ноември 2011), тази дискуссия ще разгледа въпроса как да запазим екологичния баланс и социалната идентичност на градските общности, включени в природното, културното и нематериалното наследство, като в същото време насърчаваме градовете да се превърнат в авангард на творчеството и технологиите, да повишим тяхната продуктивност и гъвкавост, да подобрим благополучието и качеството на живот. В този контекст, сесията ще обсъди ролята на градските политики и планиране за засилване на значението на културата и творчеството и насърчаването на „творческите градове“ в Югоизточна Европа. Специалистите ще споделят своите гледни точки по въпроси като: как културата и

културните индустрии да се превърнат в ключов фактор за качествено градско развитие? Творческите градове изход ли са към международните пазари? Как да се подобри местният капацитет за бизнес и да се подкрепи културната динамика? Могат ли градовете да мислят за себе си в категориите на „творческата еволюция“?

Сесия 3 • Творчество и иновация: новите медии и изкуствата в Югоизточна Европа

Разговорът ще се фокусира върху визуалните изкуства като платформа за създаване на ново съдържание, културни практики, социален и политически дискурс. Тази сфера на изкуството покрива широк спектър, включващ дигитални и компютърни изкуства, web art, net.art, инсталации, компютърни игри. Тя открива новаторски модели за комуникация, сътрудничество и съвместно производство и разпространение. Тя също така създава нови начини за използване на произведенията на изкуството, което неизбежно следва от променената роля на културните институции. Позволявайки възможно най-голямо взаимодействие между произведението на изкуството и неговата аудитория, медийното изкуство довежда публиката по-близо до творческия процес и до свързаните с него изложбени пространства и улеснява взаимодействието между изкуствата, науката и изследванията, индустрията и пазарите, хората и техния ежедневен живот. Изграждане на нови връзки с културните организации, институции и он-лайн платформи с цел да се подобри колекционирането, обществения достъп и разпространението на този вид изкуство; създаване на общност на творците; развитие на икономически жизнеспособна творческа индустрия: такива теми ще бъдат дискутирани в тази сесия със съдействието на творци, куратори и други професионалисти в тази област.

ПРОГРАМА

Събота 17 март 2012

Място на провеждане на форума на ЮНЕСКО: Централен военен клуб
Бул. „Цар Освободител” 7, София

09,30 - 10,15

Откриване

Встъпителни думи от Стефан Китанов, директор на
Международния филмов фестивал София Филм Фест

Поздравителни адреси от

- Тодор Чобанов, заместник кмет на София по въпросите на културата
- Митко Тодоров, заместник министър на културата на България
- Франческо Бандарин, заместник генерален директор за културата, ЮНЕСКО

10,15 - 10,45

Пресконференция

10,15 - 12,00

Кръгла маса 1: Да поставим страната си на международната филмова карта – споделяне на опита от Югоизточна Европа

- Камен Калев, кинорежисьор, (България)
- Амра Бакшич Чамо, CinéLink, филмов фестивал Сараево, продуцент (Босна и Херцеговина)
- Каталин Митулеску, режисьор и продуцент (Румъния)
- Тудор Джурджу, директор на Международния филмов фестивал в Клуж, режисьор и продуцент (Румъния)
- Ахмет Бояджиоглу, председател на Киноасоциацията в Анкара, продуцент и режисьор (Турция)

Модератор: Стефан Китанов, директор на Международния филмов фестивал София Филм Фест, продуцент (България),

12,00 - 12,30

Дискусия с публиката

14,00 - 15,30

Кръгла маса 2 – Новите градски пространства и творческият подход към тях: поощряване на „творческите“ градове за развитието на Югоизточна Европа

- Диана Андреева, директор, и доц. Биляна Томова, Обсерватория по икономика на културата: „Културните и творчески индустрии в София – фактор за творческа икономика, устойчиво развитие и икономически растеж.“ (България)
- Асен Асенов, издател на списание „Едно“, продуцент на Софийски Седмици на архитектурата, дизайна и танца (България)
- Жолт Соколай, програмен мениджър, Отдел "Градско развитие и териториална кохезия", Главна Дирекция „Регионална политика“ (Европейска комисия)
- Рубин Беко, директор, Тирана Експрес (Албания)
- Иван Ивкович, вицепрезидент на Платформа 9,81 (Хърватска)

Модератор: Давор Буйняц, ръководител на Агенцията за Творчески индустрии, Любляна (Словения)

15,30 - 16,00

Дискусия с публиката

16,00 - 17,30

Кръгла маса 3 – Творчество и иновация: новите медии и изкуствата в Югоизточна Европа

- Маргарита Доровска, ръководител на проекта „Transitland, Видео арт от Централна и Източна Европа 1989-2009“ (България)
- Барбара Борчич, директор, Център за съвременни изкуства, Любляна (Словения)
- Зоран Пантелич, директор, New Media Center_kuda.org, Нови Сад (Сърбия)
- Мария Хадзихристодулу, преподавател по Театър и Перформанс, Училище по изкуства и нови медии, Университета в Хъл (Гърция)

Модератор: Сузана Милевска, преподавател по История и теория на изкуството, Университет „Св. св. Кирил и Методий“ Скопие (Македония)

17,30 - 18,00

Дискусия с публиката

18,00 - 18,30

Закриване на Форума

- Франческо Бандарин, заместник генерален директор за културата, ЮНЕСКО
- Клаудия Занфи, директор, aMAZElab „Изкуство и култури“, Милано (Италия)
- Юрий Вълковски, изпълнителен директор на Фондация за градски проекти и изследвания (България)

19,00:

Официална церемония по връчване на наградите на Международния София Филм Фест, НДК, Зала 1

Франческо Бандарин, заместник генерален директор за културата, ЮНЕСКО, ще връчи наградата за Най-добър документален филм в Документалния конкурс на София Филм Фест. За първа година ЮНЕСКО подкрепя Документалния конкурс и наградата.